

Premier Kanady Mark Carney w Davos: załamanie się świata, który znaliśmy

Na Światowym Forum Ekonomicznym w Davos padły 21 stycznia 2026 roku słowa, które mogą przejść do historii jako epitafium dla pewnej epoki. Premier Kanady Mark Carney nie wygłosił kolejnej uprzejmej, dyplomatycznej mowy. Dokonał publicznej sekcji zwłok powojennego ładu międzynarodowego, a odpowiedzialnością za jego rozpad obarczył politykę prezydenta USA Donalda Trumpa. Była to jedna z najbardziej szczerych i zarazem najważniejszych diagnoz geopolitycznych ostatnich lat.

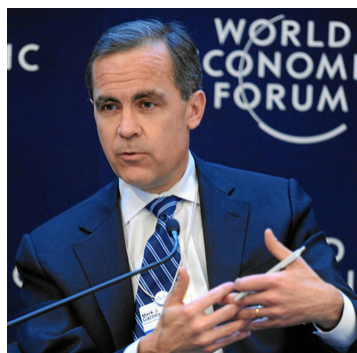
„Wiedzieliśmy, że opowieść o międzynarodowym porządku opartym na zasadach była częściowo fałszywa” – rozpoczął Carney, bezlitośnie obnażając dekady dyplomatycznej hipokryzji. Przyznał, że najsilniejsi aktorzy zawsze omijali reguły, gdy było to dla nich wygodne, a prawo międzynarodowe stosowano wybiórczo. „Ta fikcja była jednak użyteczna” – podkreślił, wskazując, że amerykańska hegemonia, mimo licznych niedoskonałości,

zapewniała globalne dobra publiczne: bezpieczeństwo szlaków morskich, stabilność finansową i system zbiorowego bezpieczeństwa. „Dlatego wywieszaliśmy ten znak w oknie. Uczestniczyliśmy w rytuałach. Ten układ już nie działa”.

Układ, który Trump zerwał

Kluczowym elementem wystąpienia Carneya było wskazanie mechanizmu załamania. Powojenny ład nie rozpadł się samoczynnie – został rozmontowany przez krótkowzroczną politykę wielkich mocarstw, a w szczególności przez transakcyjną filozofię Donalda Trumpa.

„W ostatnich latach wielkie mocarstwa zaczęły używać integracji gospodarczej jako broni. Cła stały się dźwignią nacisku, a infrastruktura finansowa – narzędziem przymusu”

– mówił premier Kanady, nie wymieniając Trumpa wprost, lecz pozostawiając niewiele wątpliwości co do adresata tej krytyki.

To fundamentalny błąd myślenia ruchu MAGA. Sojusze i globalną współzależność traktuje on wyłącznie jako instrument natychmiastowego, jednostronnego zysku. Zakłada, że partnerzy – pozbawieni alternatyw – pogodzą się z rolą podporządkowanych wasali. Carney wyjaśnił jednak, dlaczego ta logika nie może się utrzymać: „Nie można oczekiwać wiary we wzajemne korzyści integracji, jeśli integracja staje się źródłem podporządkowania”.

Świat buduje twierdze

Skutkiem tej polityki nie będzie triumf Stanów Zjednoczonych, lecz globalna fragmentacja, która uderzy we wszystkich – także w samą Amerykę. Carney opisał prosty mechanizm reakcji państw: „Gdy zasady przestają cię chronić, musisz chronić siebie”. Państwa na całym świecie – od Kanady po Europę Środkową – już wyciągają praktyczne wnioski. Inwestują miliardy w strategiczną autonomię: dywersyfikują źródła energii, zabezpieczają łańcuchy dostaw żywności, zwiększają wydatki na obronność i rozwijają własny przemysł zbrojeniowy. Budują własne twierdze. „Świat fortec będzie uboższy, bardziej kruchy i mniej zrównoważony” – ostrzegwał Carney. To droga prowadząca do rzeczywistości mniej bezpiecznej dla wszystkich, w tym dla Amerykanów. Jak zauważył, sojusznicy „będą dywersyfikować, by zabezpieczyć się przed niepewnością”. Kanada, zaniepokojona amerykańskim protekcjonizmem, już wcześniej

zaczęła intensyfikować relacje handlowe z Azją, w tym z Chinami.

Lekcja dla średnich mocarstw

Najbardziej przełomowy fragment przemówienia dotyczył roli państw średnich – takich jak Kanada czy Polska. Carney odrzucił logikę bierności. „Średnie mocarstwa nie są bezsilne” – podkreślił. „Mają realną zdolność współtworzenia nowego porządku”.

Zamiast reagować wyłącznie defensywnie, mogą działać wspólnie. „Zbiorowe inwestycje w odporność są tańsze niż budowanie przez każdego własnych fortec. Wspólne standardy ograniczają fragmentację” – argumentował.

To kluczowa lekcja dla Europy i NATO. Odpowiedzią na transakcjonalizm Trumpa nie powinna być ani panika, ani uległość, lecz konsekwentne wzmacnianie zbiorowej odporności i zdolności do samodzielnego działania. Suwerenność w XXI wieku nie polega na samotnej konfrontacji z globalnymi gigantami, lecz na mądrym łączeniu sił w celu zachowania podmiotowości.

Wystąpienie Marka Carneya nie było optymistyczne – było trzeźwe. Oznajmiło koniec jednej epoki i niebezpieczny początek kolejnej. Pokazało jednak, że choć amerykańska hegemonia w dotychczasowej formie dobiega końca, przyszłość nie jest z góry przesądzona. Zależy od wyborów, których dziś dokonują przywódcy państw: czy wybiorą drogę samotnych, skłóconych twierdz, czy też znajdą nowy sposób wspólnego zapewniania bezpieczeństwa i dobrobytu. Na to pytanie świat wciąż szuka odpowiedzi.

Polska polityka zagraniczna w obliczu nowych wyzwań - aktualne trendy i perspektywy

W obliczu dynamicznych zmian na arenie międzynarodowej polska polityka zagraniczna stoi przed szeregiem istotnych wyzwań i jednocześnie korzysta z nowych możliwości. Celem tego tekstu jest przedstawienie kluczowych trendów, które w najbliższym czasie będą kształtować działania dyplomatyczne Polski oraz mieć wpływ na bezpieczeństwo i rozwój kraju.

Jednym z najważniejszych celów polskiej polityki zagranicznej jest pogłębianie współpracy z partnerami z Unii Europejskiej. Pozycja Polski jako członka UE stanowi fundament zarówno dla stabilności gospodarczej, jak i bezpieczeństwa politycznego. W kontekście wspólnych wyzwań — takich jak kryzys klimatyczny, transformacja energetyczna czy polityka migracyjna — budowanie konsensusu wewnątrz UE pozostaje kluczowe.

W 2026 roku Polska angażuje się aktywnie w kształtowanie strategii UE, szczególnie w obszarach wsparcia dla Ukrainy, polityki rolnej oraz zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego regionu.

Relacje z Stanami Zjednoczonymi pozostają jednym z filarów polskiej polityki zagranicznej. Współpraca strategiczna obejmuje szeroki zakres tematów — od bezpieczeństwa i obronności, przez innowacje technologiczne, aż po kwestie gospodarcze.

Polska konsekwentnie buduje swoją pozycję jako wiarygodny partner na forum NATO i w dialogu transatlantyckim. Wieloletnia współpraca w zakresie interoperacyjności wojskowej, programów szkoleniowych oraz modernizacji sił zbrojnych jest jednym z najważniejszych elementów tej relacji.

Sytuacja na wschodniej flance NATO pozostaje jednym z kluczowych obszarów zainteresowania polskiej dyplomacji. Konflikt na Ukrainie, który wiąże się z podwyższonym ryzykiem dla bezpieczeństwa regionu, umacnia potrzebę wspólnej odpowiedzi sojuszniczej.

Polska angażuje się w działania mające na celu wzmocnienie obecności sił NATO na wschodzie, wspiera partnerów w regionie i zabiega o ciągłość dialogu strategicznego w ramach Sojuszu. Równocześnie trwa analiza potencjalnych kierunków rozwoju polityki obronnej UE, w tym

mechanizmów reagowania i szybkiego i współpracy wojskowej.

Bezpieczeństwo energetyczne i transformacja w kierunku gospodarki niskoemisyjnej to kolejne obszary, które mocno wpływają na polską politykę zagraniczną. Polska aktywnie uczestniczy w unijnych dyskusjach dotyczących polityki energetycznej, stawiając na dywersyfikację źródeł energii, rozwój odnawialnych źródeł oraz efektywność energetyczną.

Współpraca międzynarodowa w zakresie technologii niskoemisyjnych, modernizacji infrastruktury oraz wsparcia finansowego dla transformacji staje się integralnym elementem działań dyplomatycznych.

W dobie cyfryzacji rośnie znaczenie cyberbezpieczeństwa jako elementu polityki bezpieczeństwa państwa. Polska angażuje się w rozwój mechanizmów ochrony przed zagrożeniami w

cyberprzestrzeni oraz współpracę międzynarodową w tym zakresie.

Dialog na temat standardów bezpieczeństwa cyfrowego, wymiany informacji oraz przeciwdziałania dezinformacji jest prowadzony zarówno w ramach UE, jak i NATO oraz innych organizacji międzynarodowych.

Polska polityka zagraniczna w 2026 roku znajduje się na skrzyżowaniu wyzwań globalnych i regionalnych. Wzmocnienie współpracy europejskiej, partnerstwo transatlantyckie, bezpieczeństwo wschodniej flanki, transformacja energetyczna i cyberbezpieczeństwo to obszary, które będą w najbliższych latach szczególnie istotne dla kierunków działań dyplomatycznych Polski.

Regionalny Ośrodek Debata Międzynarodowej w woj. lubelskim zaprasza do śledzenia aktualności oraz analiz polityki zagranicznej - to ważna część świadomego uczestnictwa w debacie o przyszłości naszego kraju i jego miejsca w świecie.

Zdobądź pracę w instytucjach UE: rusza nowy nabór dla absolwentów i młodych profesjonalistów

Czy jesteś gotowy, aby podnieść swoją karierę na wyższy poziom i wpłynąć na przyszłość Europy? Właśnie ruszył nowy konkurs na urzędników instytucji Unii Europejskiej. To unikalna szansa dla osób z dowolnym wykształceniem wyższym, aby przyczynić się do kształtowania polityk, które wpływają na życie milionów ludzi w całej Europie.

REKRUTACJA RUSZYŁA

Rusza nowy konkurs na urzędników UE.
Jesteś gotowy rozwinąć swoją karierę
i wpłynąć na przyszłość Europy?

od 5.02
do 10.03

rozwój, różnorodność
i stabilność

licencjat i dwa
języki UE

Więcej informacji:
www.eu-careers.europa.eu

Kluczowe informacje o nadchodzącym konkursie na stanowisko typu AD5

Data otwarcia: 5 lutego 2026 roku.
Termin składania aplikacji: do 10 marca 2026 roku, do godz. 12:00.

Kwalifikacje: dyplom z dowolnej dziedziny studiów na poziomie licencjatu lub wyższym, doświadczenie zawodowe nie jest wymagane! Konieczna jest też znajomość dwóch języków urzędowych UE (warto wiedzieć: język polski jest językiem urzędowym UE).

Egzamin: proces rekrutacji przeprowadza Europejski Urząd Doboru Kadr (EPSO). Składa się z niego kilka testów, które sprawdzają umiejętności analityczne, rozumienie tekstu, logikę oraz kompetencje związane z pracą w instytucjach UE.

Dlaczego warto aplikować do pracy w instytucjach UE?

Praca w instytucjach UE to realny wpływ na decyzje, które kształtują przyszłość Europy. Zyskasz możliwość tworzenia prawa i udziału w kluczowych projektach, rozwiązujących najpilniejsze wyzwania współczesnego świata.

Dołączenie do instytucji UE jako urzędnik AD5 otwiera drogę do satysfakcjonującej kariery, pełnej różnorodnych ról i możliwości rozwoju. Zdobędziesz cenne doświadczenie, będziesz stale poszerzać wiedzę i skorzystasz z szerokiej gamy programów rozwoju zawodowego, zaprojektowanych tak, aby doskonalić Twoje umiejętności i wspierać rozwój ścieżki kariery.

Instytucje UE oferują międzynarodowe środowisko pracy,

wzbogacone obecnością osób ze wszystkich państw członkowskich. Ta różnorodność tworzy dynamiczne i wyjątkowe miejsce pracy, sprzyjające wymianie kulturowej oraz współpracy w rozwiązywaniu złożonych problemów.

Urzędnicy UE otrzymują bardzo atrakcyjne wynagrodzenia według z góry określonej siatki płac, a ponadto mają wysokiej jakości ubezpieczenia zdrowotne, korzystny system urlopowy i emerytalny.

Stabilność i uznanie: praca jako urzędnik UE zapewnia stabilność zatrudnienia oraz prestiż wynikający z pracy dla wyjątkowej organizacji międzynarodowej. Dołączysz do cenionego grona, znanego z wysokich standardów pracy i przyjaznego podejścia do pracowników.

Aby uzyskać szczegółowe informacje o konkursie i sposobie aplikacji, od 5 lutego odwiedź specjalną stronę konkursową. Znajdziesz tam szczegółowe informacje o procedurze aplikacji.

Kolejność zgłoszeń nie ma znaczenia, ale nie odkładaj złożenia aplikacji na ostatni moment!

Lekcje europejskie: oferta edukacyjna dla szkół średnich

Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Lublinie serdecznie zaprasza do skorzystania z oferty działań edukacyjno-informacyjnych skierowanych do uczniów i nauczycieli szkół ponadpodstawowych z woj. lubelskiego. Wszystkie zajęcia realizowane przez nasz ośrodek są bezpłatne.

1	2	3	4	5	6
					
Obywatel w Europie – prawa, instytucje, wyzwania	Dezinformacja i świadomość obywatelska w Unii Europejskiej	Współtworzyć Europę, zrozumieć Świat	Polska w Europie i na świecie – polityka i dyplomacja	Dyplomacja i stosunki międzynarodowe	Współpraca międzynarodowa i wyzwania globalne
<ol style="list-style-type: none">1. Prawa i obowiązki obywatela w UE2. Droga Polski do UE3. Wady i zalety wprowadzenia w Polsce waluty euro4. Parlament Europejski – rola i uprawnienia5. Instytucje Unii Europejskiej6. Moje prawa w Unii Europejskiej	<ol style="list-style-type: none">1. Fake news i propaganda – jak je rozpoznać2. Media społecznościowe a dezinformacja3. Jak bronić się przed manipulacją informacyjną?4. Rola Unii Europejskiej w walce z dezinformacją	<ol style="list-style-type: none">1. Czym zajmuje się dyplomacja publ.2. Pozycja Polski w organizacjach międzyn. ONZ, NATO, UE3. Wpływ pol. tradycji demok. i parlament. na wsp. pozycję PL w Europie Śr.4. Jaka jest rola Polski w procesie budowania relacji regionalnych	<ol style="list-style-type: none">1. Prezydencja PL w Radzie UE2. Dzień Służby Zagranicznej3. Dyplomacja w działaniu: Promocja pol. projektów MSZ4. Wyzwania wsp. dyplomacji5. Międzynar. zaangażowanie Polski6. Pozycja i zaang. PL jako członka org. międzyn.	<ol style="list-style-type: none">1. Rola dyplomacji we współczesnym świecie2. Historia dyplomacji3. Stosunki UE z innymi państwami4. 80 lat Karty Narodów Zjednoczonych i powstania ONZ5. Polska w sercu Europy	<ol style="list-style-type: none">1. Dezinformacja i fake newsy a kontekst międzyn.2. Droga Polski do NATO3. Zatrudnienie Polaków w instyt. i org. międzyn.4. Jakie możliwości daje młodym program Erasmus+?5. 20. rocznica śmierci oraz 105. rocznica urodzin papieża Jana Pawła II – rola Jana Pawła II w obaleniu komunizmu

Spotkania są skierowane do uczniów szkół średnich z województwa lubelskiego. Celem realizowanych przez RODM lubelskie zajęć jest przybliżenie uczniom wiedzy na temat priorytetów polskiej polityki zagranicznej oraz rozprzestrzenianie się w mediach społecznościowych dezinformacji. Ponadto realizujemy spotkania na temat szeroko rozumianej Unii Europejskiej: jej instytucji, polityk, genezie powstania, a także o funduszach europejskich i ich wpływie na rozwój województwa

lubelskiego. Cykl lekcji zawiera następujące tematy: "Obywatel w Europie – prawa, instytucje, wyzwania"; "Dezinformacja i świadomość obywatelska w Unii Europejskiej". Poza tym realizujemy zajęcia edukacyjne w ramach cyklu: „Współtworzyć Europę, zrozumieć Świat”; „Polska w Europie i na świecie – polityka i dyplomacja”, a także „Współpraca międzynarodowa i wyzwania globalne”.

Regionalny Ośrodek Debaty

Międzynarodowej w województwie lubelskim (RODM lubelskie) jest instytucją realizującą zadania z zakresu edukacji obywatelskiej, europejskiej oraz międzynarodowej, działającą we współpracy z Ministerstwem Spraw Zagranicznych. Ośrodek funkcjonuje przy Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie (WSPA).

Celem działalności RODM jest upowszechnianie wiedzy na temat Unii Europejskiej, polityki

zagranicznej Polski, dyplomacji oraz współczesnych wyzwań międzynarodowych, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży szkół ponadpodstawowych.

W ramach pytań, pozostajemy do dyspozycji.

Więcej informacji udziela Andrzej Skórski:

- email: a.skorski@wspa.pl
- tel.: 535-486-117

Liczba zajęć jest ograniczona. Decyduje kolejność zgłoszeń.